

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/294/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114226422
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holič
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2114226422.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holič a členiek senátu: Mgr. Renáta Gavalcová a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený spoločnosťou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: C. K., nar. X.X.XXXX, E. XX, F., o zaplatenie 16.391,55 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 8C/248/2015-100 zo dňa 12.04.2017, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .
- II. Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 2, § 524 ods. 1, § 526 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Vecne argumentoval tým, že vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi predchodcom žalobcu a žalovaným existoval občianskoprávny záväzkový vzťah, titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca sa v konaní od žalovaného domáha zaplatenia žalovanej sumy z pohľadávky, ktorú mal nadobudnúť zmluvou o postúpení od banky, preto súd v prvom rade skúmal aktívnu legitimáciu na strane žalobcu a dospel k záveru, že nie je daná, lebo žalobca nepreukázal skutočné vyhotovenie, odoslanie ani doručenie výzvy banky klientovi na splatenie záväzku s upozornením na omeškanie, čo je podmienkou platného postúpenia pohľadávky z banky na nebankový subjekt (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/722/2015 z 10.8.2016). Argument žalobcu, že výzva sa doručovala obyčajnou zásielkou v zmysle všeobecných obchodných podmienok nemôže preniesť dôkazné bremeno preukazovania neodoslania a nedoručenia výzvy na žalovaného. V danom prípade preukázanie doručenia písomnosti, z ktorej žalobca odvodzuje pre seba priaznivé účinky je práve na tomto žalobcovi. Žalobca však nepreukázal, žeby sa takáto listina do dispozičnej sféry dlžníka dostala. Písomná výzva upravená v citovanom zákonom ustanovení (§ 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách) je faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu jej klienta. V prípade, ak tento faktický úkon nebol riadne a preukázateľne vykonaný a doručený žalovanému, nemôže byť platná ani zmluva o postúpení, z ktorej žalobca odvodzuje svoju aktívnu legitimáciu. Slovenská sporiteľňa, a.s. bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku (ktorá je predmetom tohto sporu) voči žalovanému na žalobcu len po tom, ak bol klient napriek jej písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní

v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj bez súhlasu klienta. V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli (prípadne z vykonaného dokazovania ich splnenie nevyplývalo), bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu by potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť bol povinný súd v konaní ex offa aj bez námietky žalovaného prihliadnuť (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co/445/2015 z 19.4.2016). Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno preukázania postupiteľnosti (spôsobilosti na postúpenie) takejto pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne, a.s., teda licencovaného subjektu oprávneného podľa zákona o bankách poskytovať spotrebiteľské úvery, na žalobcu, z ktorého by mu vzniklo právo vymáhať žalovanú pohľadávku. Nebolo totiž preukázané doručenie písomnej výzvy veriteľa na splnenie záväzku dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, pred postúpením jeho pohľadávky postupníkovi. I v prípade, ak by sa doručenie výzvy datovanej 13.5.2014 v konaní preukázalo, nebola splnená ďalšia podmienka podľa citovaného ustanovenia zákona o bankách, a to lehota 90 kalendárnych dní od výzvy určená na splnenie čo i len časti záväzku dlžníka voči banke, keď k postúpeniu pohľadávky z banky na žalobcu malo dôjsť už zmluvou zo dňa 27.6.2014. Slovné spojenie v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách „napriek písomnej výzve“ znamená, že najskôr musí dôjsť k písomnej výzve, kedy začne plynúť lehota 90 dní na splnenie záväzku a až po jej uplynutí môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky na iný subjekt. Tento predpoklad však v danej veci splnený nebol. Nakoľko žalobca nepreukázal, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia v právnom vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok, lebo nepreukázal platné postúpenie predmetnej pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy z banky na nebankovú spoločnosť, teda svoju aktívnu vecnú legitímáciu v konaní, preto súd žalobu v celosti ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom na úplný úspech žalovaného v spore súd rozhodol, že hoci má nárok na náhradu trov konania voči protistrane, sa mu trovy nepriznávajú, lebo mu žiadne nevznikli.

3. Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alebo ho zmenil tak, že návrhu vyhovie, uplatniac si trovy konania. Odvolateľ uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), h). Žalobca preukázal, že splnil všetky zákonné podmienky pre platné postúpenie predmetnej pohľadávky a dodržal podmienky ust. § 92 ods. 8 ZoB. Bolo tiež preukázané omeškanie žalovaného viac ako 90 dní a písomné výzvy - výzva zo dňa 13.05.2014 a výzva zo dňa 05.06.2014. Lehota 90 dní pritom nezačína plynúť až po doručení výzvy. Žalobca poukázal tiež na ust. § 150 ods. 1 a § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia o postúpení pohľadávky neboli zo strany žalovaného rozporované, preto ich treba považovať za nesporné. Poukazujúc na bod 19.16 VOP žalovaný súhlasil s postúpením pohľadávky na tretiu osobu. Žalobca v konaní predložil relevantné oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky, súd má povinnosť z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení, odkazujúc na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 210/01, ako aj uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/248/2016 a 5Co/228/2016 a 8Co/564/2015, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/387/2015, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/133/2013. Pokiaľ ide o otázku aktívnej legitímácie žalobcu a platné postúpenie pohľadávky, predmetnú skutočnosť žalobca preukázal predloženými oznámeniami o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok. Žalobcovi tak vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok s príslušnými úrokmi z omeškania. Odvolateľ namietal, že z ust. § 92 ods. 8 ZoB nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť iba splatná pohľadávka. Zákon rozlišuje pojem peňažný záväzok a časť peňažného záväzku. Pokiaľ by predmetné ustanovenie malo na mysli postúpenie len časti peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní, bolo by to v predmetnom ustanovení výslovne uvedené, poukazujúc aj na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/511/2015, rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/514/2015. Banka teda môže postúpiť peňažný záväzok ako celok vrátane jeho príslušenstva. Vzhľadom na to, že žalovaný sa dostal do omeškania s platením jednotlivých splátok, právnenému predchodcovi žalobcu vzniklo právo pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, ktorý toto právo nevyužil a využil ho až žalobca dňa 06.02.2013. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/163/2015 a Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19C/34/2012. Banka môže postúpiť peňažný záväzok ako celok a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupcom nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. Podľa žalobcu ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky, keď účelom tohto ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v tomto ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Žalobca nesúhlasí, že postúpením

pohľadávky došlo k zhoršeniu postavenia dlžníka. V tejto súvislosti poukázal na názor doc. Csacha publikovaný v Súkromnom práve č. 1/2015. Doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky, s nedoručením takejto výzvy môžu byť spojené len sankcie vyplývajúce zo ZoB, nemôže s tým byť spojená sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok. Odvolateľ v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/223/2015 a sp. zn. 9Co/145/2015, ako aj na ďalšie rozhodnutia súdov. Ku dňu postúpenia pohľadávky bol žalovaný v omeškaní po dobu 1148 dní, teda súčet všetkých omeškaní presiahol jeden rok.

4. Žalovaný odvolanie nepodal a ani sa k doručenému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

5. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.06.2016 účinný zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu je možné priznať úspech iba čiastočný, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP.

7. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že pri vyhodnotení vykonaného dokazovania každého z vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach bolo v konaní dostatočným spôsobom preukázané, že návrh žalobcu je v celom rozsahu nedôvodný, keď aj podľa odvolacieho súdu je na daný prípad potrebné aplikovať ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 16.10.2014 domáhal vydania rozhodnutia o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť mu žalovanú sumu 16.391,55 eur a úrok z omeškania vo výške 8,15 % ročne zo sumy 16.391,55 eur od 13.8.2014 do zaplatenia. Žalobca tvrdil, že zmluvou o úvere č. 5036497197 zo dňa 17.12.2012 poskytol predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s. žalovanému úver vo výške 15.000 eur, žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky splácať v pravidelných mesačných splátkach po 220,93 eur splatných k 18. dňu v mesiaci. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.6.2014 došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanému na žalobcu. Žalovaná suma predstavovala splátky úveru splatné od 18.8.2014 do 18.12.2022 v počte 75 a celkovej výške 16.391,55 eur. Splátky pôvodne splatné od 18.8.2014 do 18.12.2022 sa stali splatnými dňa 12.8.2014, kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Okrem žalovanej sumy sa žalobca domáhal zaplatenia úrokov z omeškania od 13.8.2014 do zaplatenia zo žalovanej sumy. Na preukázanie tvrdení označil žalobca dôkazy, a to zmluvu o splátkovom úvere č. 5036497197 zo dňa 17.12.2012, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, program výhodný súčet, všeobecné obchodné podmienky, oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 4.7.2014, výzvu k úhrade a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 24.7.2014, zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 27.6.2014 s prílohou č. 1, pokus o zmier z 29.9.2014. Dňa 15.2.2016 žalobca na výzvu súdu doplnil, že v konaní predložil oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky s podacími hárkami, ktorá bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu žalobcu v konaní; ďalej predložil výzvou Slovenskej sporiteľne, a.s. zo dňa 13.5.2014, ktorá však bola zasielaná podľa žalobcu obyčajnou poštovou zásielkou v zmysle všeobecných obchodných podmienok; ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách sa nespája s aktívnou legitimáciou žalobcu, lebo sa týka výnimiek z bankového tajomstva a nie podmienok platnosti postúpenia

pohľadávok. Okrem výzvy doručil aj oznámenie Slovenskej sporiteľne, a.s. o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 5.6.2014, doručenkou.

9. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že dlžník úverovej zmluvy je spotrebiteľ. Pôvodný veriteľ úverovej zmluvy zo dňa 17.12.2012 je banka, ktorá mala žalobcovi ako nebankovej spoločnosti zmluvou o postúpení pohľadávok z 27.6.2014 postúpiť pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 15.000 eur a túto sumu sa žalovaný zaviazal vrátiť v 120 mesačných splátkach po 220,93 eur spolu s úrokmi, poplatkami a celkovými nákladmi úveru do 18.12.2022. Výzvou zo dňa 13.5.2014 mala Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámiť žalovanému, že je v omeškaní so splácaním úveru ku dňu 12.5.2014 vo výške 1.993,27 eur. Žalobca na pojednávaní dňa 12.4.2017 prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že Slovenská sporiteľňa, a.s. ako právny predchodca žalobcu uzatvorila so žalovaným dňa 17.12.2012 zmluvu o splátkovom úvere na základe ktorej bolo žalovanému poskytnutých 15.000 eur, ktoré sa zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 220,93 eur. Nakoľko žalovaný nedodrжал uvedené podmienky dohodnuté v zmluve, právny predchodca vyzval žalovaného listom zo dňa 13.5.2014 na úhradu dlžnej sumy a následne doručil oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, ktoré bolo žalovanému doručené 9.6.2014. Následne došlo k postúpeniu pohľadávky na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok s tým, že boli podľa žalobcu splnené všetky podmienky k platnému postúpeniu a to, že žalovaný bol v omeškaní dlhšie ako 90 kalendárnych dní, konkrétne 311 a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol právnym predchodcom opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok. Preto žiadal žalobe v plnom rozsahu vyhovieť.

10. Tak ako súd prvej inštancie správne skonštatoval, aj podľa odvolacieho súdu bolo potrebné, aby sa súd v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

11. Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

12. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade sa žalobcovi nepodarilo preukázať jeho aktívnu legitímáciu, keď síce predložil zmluvu o postúpení pohľadávok, nepreukázal však splnenie zákonných podmienok pre postúpenie predmetnej pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenská sporiteľňa, a.s. voči žalovanému ako dlžníkovi.

13. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných

záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

14. Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok stanovených v zákone o bankách, alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť, v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. Banka túto možnosť v danom prípade nevyužila a žalobcovi postúpila pohľadávku bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. aby zmluvný vzťah zanikol inak (výpoveďou, odstúpením). Pokiaľ ale nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezankol výpoveďou alebo odstúpením od zmluvy, nie je možné urobiť záver o tom, že by predmetný úver bol ku dňu postúpenia splatný. Splatnými do tej doby sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bol žalovaný v omeškani.

15. Z ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V ods. 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách. Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti), banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ (pre rozpor so zákonom).

16. Podľa názoru odvolacieho súdu úpravou § 92 ods. 8 (predtým 7) mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškani. Uvedené ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

17. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ako aj obsahne bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výluku ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškani aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 Obč. zák. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Obč. zák., a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Obč. zák. účinné, ak mu ho oznámi postupca,

v prípadoch uvedených v § 525 Obč. zák. ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Obč. zák. nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

18. Z už uvedeného potom vyplýva, že na rozpor postúpenia s § 525 Obč. zák., ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z toho vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., bol postupník v súdnom konaní pred súdom prvej inštancie, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupník, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

19. V danom prípade zo zisteného skutkového stavu bolo zrejmé, že žalobca nedokázal, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s., voči žalovanému postúpená naňho, boli tieto podmienky postúpenia splnené.

20. Súd prvej inštancie správne poukázal na to, že písomná výzva upravená v citovanom zákonom ustanovení (§ 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách) je faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu jej klienta. V prípade, ak tento faktický úkon nebol riadne a preukázateľne vykonaný a doručený žalovanému, nemôže byť platná ani zmluva o postúpení, z ktorej žalobca odvodzuje svoju aktívnu legitímáciu. Slovenská sporiteľňa, a.s. bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku (ktorá je predmetom tohto sporu) voči žalovanému na žalobcu len po tom, ak bol klient napriek jej písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj bez súhlasu klienta. V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli (prípadne z vykonaného dokazovania ich splnenie nevyplývalo), bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu by potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť bol povinný súd v konaní ex offa aj bez námietky žalovaného prihliadať (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co/445/2015 z 19.4.2016). Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno preukázania postupiteľnosti (spôsobilosti na postúpenie) takejto pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne, a.s., teda licencovaného subjektu oprávneného podľa zákona o bankách poskytovať spotrebiteľské úvery, na žalobcu, z ktorého by mu vzniklo právo vymáhať žalovanú pohľadávku. Nebolo totiž preukázané doručenie písomnej výzvy veriteľa na splnenie záväzku dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, pred postúpením jeho pohľadávky postupníkovi. I v prípade, ak by sa doručenie výzvy datovanej 13.5.2014 v konaní preukázalo, nebola splnená ďalšia podmienka podľa citovaného ustanovenia zákona o bankách, a to lehota 90 kalendárnych dní od výzvy určená na splnenie čo i len časti záväzku dlžníka voči banke, keď k postúpeniu pohľadávky z banky na žalobcu malo dôjsť už zmluvou zo dňa 27.6.2014. Slovné spojenie v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách „napriek písomnej výzve“ znamená, že najskôr musí dôjsť k písomnej výzve, kedy začne plynúť lehota 90 dní na splnenie záväzku a až po jej uplynutí môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky na iný subjekt. Tento predpoklad však v danej veci splnený nebol.

21. Vzhľadom na uvedené treba uzavrieť, že žalobca nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie, a preto bolo potrebné z tohto dôvodu žalobu zamietnuť.

22. S poukazom na vyššie uvedené závery, odvolací súd sa nemohol stotožniť s odvolacími námietkami žalobcu, poukazujúcimi na dostatočné preukázanie jeho aktívnej vecnej legitímácie, a s tým spojenú rozhodovaciu činnosť označených súdov. Podľa platného právneho poriadku Slovenskej republiky nie je daná viazanosť právnym názorom vysloveným skorším rozhodnutím súdu rovnakého stupňa, pričom všeobecne záväzný charakter nemajú ani judikáty. V zmysle záverov ústavnoprávnej judikatúry však Ústavný súd akceptuje práve teleologický výklad právnej normy, ako aj interpretačný postup všeobecných súdov, ktorý je spôsobilý v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný

korektív pri zisťovaní jej obsahu, účelu a zmyslu (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 650/2013). Vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie je daná tiež povinnosť eurokonformného výkladu národného práva, so zachovávaním nepriameho účinku jednotlivých smerníc (pri naplnení cieľov vysokej ochrany spotrebiteľa a garantovaných komunitárnym právom). Preto vo svetle eurokonformného výkladu dotknutých právnych noriem nebolo možné sa so žalobcom uvádzanými rozhodnutiami na podporu jeho tvrdení (v danom prípade) stotožniť. Uvedené sa vzťahuje aj na žalobcom citovanú odbornú literatúru ako aj rozhodnutia odvolacích súdov vo vzťahu k preukázaniu aktívnej legitímácie žalobcu na základe postúpenia pohľadávky.

23. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s ust. § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

24. Žalovaný má voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaný bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný. Z dôvodu, že žalovaný ale preukázateľne a účelne nevynaložil žiadne výdavky v súvislosti s týmto odvolacím konaním, ako to predpokladá § 251 CSP, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal s poukazom na čl. 4 ods. 2 CSP.

25. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).